

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat

af 14. europaudvalgsmøde

Dato: den 7. december 2018

Tidspunkt: kl. 10.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Jan E. Jørgensen (V), Merete Scheelsbeck (KF), Søren Søndergaard (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF)

Desuden deltog: udenrigsminister Anders Samuelsen samt energi-, klima- og forsyningsminister Lars Chr. Lilleholt.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3662 (udenrigsanliggender) den 10. december 2018 EUU alm. del (18) – bilag 199 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren ville forelægge alle punkter til orientering. De punkter, han ikke nævnte, kunne drøftes, hvis medlemmerne ønskede det.

1. Vestbalkan

– *Status*

KOM (2018) 0065

Rådsmøde 3662 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Udenrigsministeren: Drøftelsen ventes at tage afsæt i Kommissionens strategi for Vestbalkan og erklæringen om de lande fra topmødet i Sofia i maj 2018. Derudover forventer jeg særlig fokus på normaliseringsdialogen mellem Serbien og Kosovo, valget i Bosnien-Hercegovina og navneændringsprocessen i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien. Udvidelsessporet er ikke en del af drøftelsen, da det spørgsmål udelukkende behandles i Rådet for Almindelige Anliggender.

EU har en klar interesse i at engagere sig på Vestbalkan. Vi har brug for et stabilt og sikkert Vestbalkan, som ikke producerer politiske kriser, konflikter, migration og kriminalitet. Og hvis ikke vi engagerer os, er der andre, der gør det. Der-

for vil jeg på rådsmødet bakke op om, at EU fastholder sit engagement. Herudover forventer jeg at bidrage til drøftelsen med nogle af de indtryk, jeg fik under mine besøg i Beograd og Skopje for 2 uger siden. Hvis udvalget er interesseret, deler jeg gerne nogle af disse indtryk under spørgerunden.

2. Venezuela

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3662 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. EU-AU samarbejde

– *Status*

KOM (2018) 0643

Rådsmøde 3662 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Udenrigsministeren: Under dette punkt vil vi forberede det kommende ministermøde mellem EU og Den Afrikanske Union (AU) den 21.-22. januar 2019 baseret på et oplæg fra Kommissionen, herunder hvilke emner mødet ventes at fokusere på. Kommissionen lægger op til, at ministermødet gennemføres under tre overskrifter:

- 1) fred, sikkerhed og god regeringsførelse,
- 2) handel og investeringer og
- 3) multilateralisme.

Det vil jeg bakke op om på rådsmødet. Ikke mindst fordi alle tre fokusområder er helt centrale elementer, hvis vi skal finde effektive og bæredygtige svar på de grundlæggende årsager til migration.

4. Iran

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3662 – bilag 2 (supplerende samlenotat side 2)

EUU alm. del (18) – bilag 206 (foreløbigt referat af seneste forelæggelse i EUU 16/11-18)

Udenrigsministeren: Før jeg redegør for forventningerne til punktet om Iran, vil jeg gerne kort opdatere udvalget om drøftelsen vedrørende Iran på sidste rådsmøde og opfølgningen på den.

På rådsmødet i november orienterede jeg som bekendt om det afværgede iranske attentat på dansk grund og opfordrede til, at EU indfører nye, målrettede og proportionale sanktioner for klart at markere det uacceptable i Irans adfærd.

Frankrig, Storbritannien og Tyskland – de såkaldte E3-lande – udtrykte fuld støtte til Danmark. Mange andre, herunder EU's udenrigsrepræsentant, Federica Mogherini, gjorde det samme. Vi kom således rigtig godt fra start.

Et konkret forslag om nye sanktioner mod Iran drøftes nu på teknisk niveau i EU. Det er i sig selv positivt. Men vi er ikke i mål. Sanktioner kræver enighed. Derfor er vi fra dansk side meget aktive i forhold til at skabe opbakning i hele kredsen. Under NATO-udenrigsministermødet i denne uge havde jeg også selv lejlighed til at drøfte spørgsmålet med flere af mine EU-kolleger, og jeg fornemmer stigende tilslutning til det danske synspunkt. Jeg er derfor optimistisk over for, om det vil lykkes at indføre nye sanktioner.

Som jeg nævnte på sidste møde i udvalget, har Danmark – sammen med bl.a. E3-landene – bedt om, at vi sideløbende med sanktionssporet får en bred Iran-drøftelse, hvor vi ser det hele i sammenhæng.

Det bringer mig frem til rådsmødet på mandag, hvor jeg forventer en bred Iran-drøftelse. Grundlæggende handler det om, hvordan EU både fastholder atomaf-talen og håndterer Irans negative adfærd – ikke kun i Europa, men også Irans destabiliserende adfærd i regionen, landets ballistiske missilprogram og styrets menneskerettighedskrænkelser. Vi bør tage et fælles kig på, hvilke redskaber EU har i værktøjskassen, og hvordan vi bruger dem til at påvirke Iran i den rigtige retning.

Sanktioner er i sig selv ikke en strategi. Sanktioner er et middel, som bidrager til at fremme et mål. Nogle gange kan sanktioner være et helt nødvendigt redskab. Og det er tilfældet, når vi taler om Irans bekymrende adfærd.

Det vigtigste budskab på rådsmødet fra min side vil være, at det er nødvendigt for EU at ramme balancen mellem at sige fra over for Iran og at bevare atomaftalen. Vi bakker op om atomaftalen, så længe Iran efterlever den. Aftalen er i Europas interesse. Men atomaftalen må ikke afholde os fra at reagere på Irans uacceptable adfærd. Tværtimod bør vi benytte dialogen med iranerne om atomaftalen som en platform for også at adressere andre emner og vores bekymringer. Jeg forventer, at især den høje repræsentant og E3-landene på mødet vil give en status over initiativerne for at fastholde atomaftalen og dialogen med Iran i den sammenhæng.

Jeg håber, at denne drøftelse – sammen med arbejdet med at indføre nye sanktioner – vil konsolidere en klar og balanceret fælles europæisk tilgang til Iran.

5. Ukraine

– Status/politisk drøftelse

Rådsmøde 3662 – bilag 2 (supplerende samlenotat side 4)

EUU alm. del (18) – bilag 206 (foreløbigt referat af seneste forelæggelse i EUU 16/11-18)

Udenrigsministeren: Rådsmødet vil også stå i Ukraines tegn, hvor især situationen i Det Azovske Hav vil være i fokus. Ukraines udenrigsminister, Pavlo Klimkin, er gæst ved frokostdrøftelsen. Inden da har EU-kredsen en forberedende drøftelse.

Lad mig først kort ridse bagtæppet for drøftelsen op: Den 25. november nægtede de russiske myndigheder tre ukrainske fartøjer adgang til Det Azovske Hav. Efterfølgende beskød og bordede russiske specialstyrker fartøjerne. Fartøjerne og deres besætninger tilbageholdes nu af Rusland.

Det skal huskes, at baggrunden for konfrontationen mellem Rusland og Ukraine er den ulovlige russiske annektering af Krimhalvøen i 2014 og Ruslands ulovlige byggeri af en bro over Kertsjstrædet. Uden dette ville det ikke være et problem for ukrainske flådefartøjer at sejle mellem to ukrainske havne.

Rusland har de seneste måneder brugt kontrollen med Kertsjstrædet til at inspicere både ukrainske og andre landes kommercielle skibe, som besejler de ukrainske havnebyer i Det Azovske Hav – med betydelige, negative økonomiske konsekvenser for havnebyerne og det sydøstlige Ukraine til følge.

EU understregede den 28. november i en erklæring det uacceptable i den russiske anvendelse af militær magt og slog fast, at Rusland skal sikre den fri sejlads og adgangen til Det Azovske Hav samt løslade de ukrainske fartøjer og besætninger. Desuden fremhævede EU, at den illegale annektering af Krim fortsat er en direkte trussel mod international sikkerhed.

På selve rådsmødet, inden Klimkin slutter sig til os, forventer jeg, at EU tager hul på en drøftelse om yderligere sanktioner som reaktion på Ruslands adfærd. Den drøftelse vil formentlig fortsætte hen over de kommende uger og tage bestik af udviklingen. Danmark vil her trække i retningen af et robust svar – det er det eneste sprog, Rusland forstår. Samtidig vil vi også værne om den EU-enighed, som er afgørende for, at EU's tilgang til Rusland er effektiv.

Under frokostdrøftelsen med Klimkin forventer jeg, at EU vil udtrykke solidaritet med Ukraine og stærk opbakning til landets suverænitet og territoriale integritet.

14. Europaudvalgsmøde 7/12 2018

Jeg forventer også enighed om, at EU fastholder kravet til Rusland om løsladelse af de ukrainske fartøjer og deres besætninger.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

7. Siden sidst

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

- Udg. Punkt 2. Forslag til forordning om oprettelse af instrument for førtiltrædelsesbistand 2021-2027 (IPA III)**
– *Tidlig forelæggelse*
KOM (2018) 0465

Punktet var udgået.

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3663 (almindelige anliggender) den 11. december 2018

EUU alm. del (18) – bilag 199 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren ville fremlægge forordningen om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og Samhørighedsfonden til forhandlingsoplæg. De øvrige punkter ville han fremlægge til orientering. De punkter, han ikke omtalte, kunne drøftes, hvis medlemmerne ønskede det.

1. MFF 2021-2027

– *Politisk drøftelse/Status*

KOM (2018) 0321, KOM (2018) 0326, KOM (2018) 0327, KOM (2018) 0323, KOM (2018) 0325 og KOM (2018) 0322

Rådsmøde 3663 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (18) – bilag 138 (udvalgsmødereferat side 167, senest behandlet i EUU 2/11-18)

Udenrigsministeren: Drøftelsen om den flerårige finansielle ramme vil tage udgangspunkt i en fremskridtsrapport fra det østrigske formandskab. Med udgangspunkt i rapporten forventer jeg en politisk drøftelse, inden den flerårige finansielle ramme vil blive genstand for samme blandt stats- og regeringscheferne på Det Europæiske Råd den 13.-14. december.

Selv om der nu er jævnlige politiske drøftelser af den flerårige finansielle ramme, er forhandlingerne stadig på et relativt tidligt stadie. Der forventes altså ikke truffet egentlige beslutninger på nuværende tidspunkt i forhandlingerne. I stedet forventes generelle udmeldinger om positioner ud fra det arbejde, der hidtil er gjort med at forberede og afklare et beslutningsgrundlag til brug senere i forhandlingsforløbet. Det er det, der kendes som forhandlingsboksen.

Derudover forhandles de mange sektorretsakter parallelt i det såkaldte decentrale spor. Som et eksempel indhentede jeg selv forhandlingsoplæg her i udvalget til Globaliseringsfonden for et par uger siden, og i dag ønsker jeg – om udvalget vil – som sagt at indhente forhandlingsoplæg til Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden.

Fra regeringens side anser vi det for vigtigt, at forhandlingsboksen kommer til at afspejle, at midler til de enkelte udgiftsområder bliver prioriteret inden for et overordnet udgiftsniveau. Det er, hvad der bliver kaldt top-down-tilgangen, som vi også tidligere har drøftet her i udvalget.

Under det overordnede udgiftsniveau, som regeringen fortsat mener bør være 1,00 pct. af EU's BNI, er det regeringens klare holdning, at forhandlingsboksen skal afspejle danske prioriteter såsom håndtering af irregulær migration og klimaforandringer. Det er grænseoverskridende udfordringer, som bedst løses i fællesskab på tværs af grænser, og hvor der er stor EU-merværdi. Jeg er af den overbevisning, at vi skal finansiere EU-indsatser, hvor værdien af aktiviteten overstiger den værdi, det er muligt at levere af medlemsstaterne på egen hånd. På grund af det meget høje udgiftsniveau i Kommissionens forslag vil regeringen dog først og fremmest arbejde for at reducere det overordnede niveau.

Under min seneste forelæggelse forud for rådsmødet for almindelige anliggender i november havde vi en kort drøftelse af, hvilke områder der efter regeringens opfattelse ikke genererer samme grad af merværdi. Det er landbrugsstøtte og regionaludvikling – de såkaldte traditionelle politikker, hvor regeringen mener, at værdien ikke står mål med, at de fortsat udgør over halvdelen af budgettet. Vi er samtidig ikke blinde for andre medlemsstaters positioner og holdninger; det er klart, at en række andre lande lægger stor vægt på de traditionelle politikker, og derfor er der også på dette punkt svære forhandlinger forude. Men når der skal prioriteres, finder vi det rigtigst klart at anvise, hvor vi ser et potentiale for besparelser, som kan fremme mere moderne prioriteter.

Rasmus Nordqvist spurgte, hvad regeringens forhandlingsposition var, og hvilket mandat ministeren forhandlede ud fra. Det fremgik af samlenotatet og dagsordenen, at centrale elementer i forhandlingsboksen skulle drøftes i Rådet. Hvad ønskede regeringen at forhandle ind i den omtalte forhandlingsboks? Det var ikke først, når den var lavet færdig, at det var relevant at give mandat til den, så hvornår kunne udvalget forvente et forhandlingsoplæg?

Udenrigsministeren henviste til finansministeren som ham, der ville forelægge forhandlingsboksen og bedst kunne vurdere, hvornår der skulle indhentes mandat.

Rasmus Nordqvist fandt det mystisk, at ministeren kunne forhandle i Rådet om en boks, som ville ende med at blive Rådets position, uden et mandat. Det måtte man betegne som kritisk pseudoarbejde og et ikkesamarbejde om noget ellers meget vigtigt, som havde konsekvenser for EU's arbejde mange år frem.

Udenrigsministeren tog synspunktet til efterretning, men fornemmede, at Rasmus Nordqvist troede, at forhandlingerne var længere fremme, end de var. Ministeren sad ikke og forhandlede boksen så konkret endnu.

2. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd den 13.-14. december 2018 (udkast til konklusioner)

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3663 – bilag 1 (samlenotat side 17)

Det Europæiske Råd 13-14/12-18 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden til DER-møde)

Det Europæiske Råd 13-14/12-18 – bilag 2 (udkast til konklusioner)

Udenrigsministeren: Fokus vil alene være på udkastet til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd. Det er min forventning, at Rådet den 11. december 2018 vil drøfte udkastet til konklusioner.

På Det Europæiske Råd den 13.-14. december forventer jeg en politisk drøftelse af EU's fremtidige flerårige finansielle ramme. Drøftelsen vil være en videreførelse af den drøftelse, vi som nævnt skal have i Rådet for Almindelige Anliggender.

Jeg forventer også, at Det Europæiske Råd vil føre en statusdrøftelse om det indre marked. Det vil ske med afsæt i Kommissionens meddelelse om implementering og analyse af tilbageværende barrierer for færdiggørelsen af det indre marked. En dybere substansdrøftelse af det fremtidige indre marked forventer jeg på nuværende tidspunkt først finder sted på Det Europæiske Råd i marts 2019.

Jeg forventer samtidig, at der på Det Europæiske Råd vil være en drøftelse af migration, herunder en status over arbejdet med at implementere konklusionerne fra juni 2018.

Derudover forventer jeg, at en række øvrige emner vil blive rejst på Det Europæiske Råd. Ét af dem er EU's fremtid i lyset af de nationale EU-debatter. Det er selvfølgelig et stort emne, som kræver god tid, og det er derfor også meget muligt, at drøftelsen af emnet reelt udskydes – eller fortsættes på et senere tidspunkt.

Desuden forventer jeg korte drøftelser af bl.a. den forventede handlingsplan fra Kommissionen og EU's udenrigsrepræsentant til imødegåelse af desinformation, ligesom Det Europæiske Råd vil drøfte eksterne relationer i lyset af udviklingen frem mod mødet. Det kan ikke udelukkes, at den seneste udvikling i Det Azovske Hav vil blive rejst.

I forlængelse af Det Europæiske Råd afholdes der et separat ØMU-topmøde i inklusivt format.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at der vil kunne ske ændringer i dagsordenen frem mod mødet, herunder ikke mindst i lyset af afstemningen i det britiske underhus om udtrædelsesaftalen for Brexit, som er sat til at finde sted den 11. december 2018.

Fra dansk side vil vi gå aktivt ind i drøftelserne af konklusionsudkastet og søge at fremme de danske interesser inden for den kommende flerårige finansielle ramme, det indre marked, migration og øvrige emner.

Søren Søndergaard spurgte, hvilke drøftelser om eksterne relationer, man forudså, og hvad regeringen ville foreslå skulle inkluderes under punktet. Desuden ville han gerne vide, hvad formålet med punktet om EU's fremtid var, og hvad regeringen ville bidrage med der.

Udenrigsministeren forventede, at stats- og udenrigsministrene ville drøfte forberedelserne af det kommende topmøde mellem EU og Den Arabiske Liga i februar 2019. Derudover ville punktet afhænge af den internationale udvikling frem mod mødet. Situationen i Det Azovske Hav ville sandsynligvis blive bragt op, for det skete også både på det nyligt overståede NATO-topmøde i Bruxelles og det efterfølgende OSCE-møde i Milano. Statsministeren ville også nå forbi udvalget inden.

Det kunne ikke udelukkes, at punktet om EU's fremtid vil blive udskudt. Men regeringen ville spille ind med velkendte bud på, hvordan EU kunne blive stærkt, slankt og effektivt, levere resultater og ikke mindst sørge for hovedsagelig at agere i fællesskab på de punkter, hvor samarbejdet giver merværdi, som klima, forskning og migration – til gengæld for en nedtoning af traditionelle politikker.

3. Opfølgning på møder i Det Europæiske Råd

– Status

Rådsmøde 3663 – bilag 1 (samlenotat side 19)

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Det europæiske semester 2019

– *Præsentation*

KOM (2018) 0759, KOM (2018) 0758 og KOM (2018) 0770

Rådsmøde 3663 – bilag 1 (samlenotat side 21)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 331,
senest behandlet i EUU 1/12-17)

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Retsstatsprincippet i Polen/artikel 7(1)

– *Høring*

KOM (2017) 0835

Rådsmøde 3663 – bilag 1 (samlenotat side 24)

EUU alm. del (18) – bilag 138 (udvalgsmødereferat side 173,
senest behandlet i EUU 2/11-18)

Udenrigsministeren: Høringen er en del af proceduren efter traktatens artikel 7. P.t. er der tale om et blandet billede af udviklingen i Polen. På den ene side er det positivt, at Polen er ved at følge op på den midlertidige afgørelse fra EU-Domstolen om Højesteret. Den polske regering har meldt ud, at den vil genindsætte de højsteretsdommere, der blev tvangspensioneret i sommer. Det kombinerede pres – fra artikel 7 og sagerne ved EU-Domstolen – er dermed efter regeringens indtryk begyndt at have en effekt.

På den anden side er vi ikke i mål endnu. Reformerne af Højesteret er kun ét ud af syv centrale kritikpunkter af reformerne i Polen. Så selv om der bestemt er tegn på en positiv udvikling, er der fortsat lang vej til en samlet løsning.

Efter regeringens opfattelse må vi derfor opretholde presset på Polen. Af den grund støtter regeringen også endnu en session af høringen og vil deltage aktivt på rådsmødet. Målet er i sidste ende, at Polen efterlever retsstatsprincippet og retter op i forhold til de konkrete bekymringer. Et uafhængigt retssystem er helt centralt for både polske borgere, danske virksomheder med store investeringer i Polen og hele tilliden til EU's indre marked.

Sofie Carsten Nielsen glædede sig over, at regeringen var med til at fastholde presset på Polen.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, hvad ministeren nøjagtigt ville have Polen til at gøre yderligere, efter at landet var kommet EU i møde ved at genindsætte de pensionerede højsteretsdommere.

Udenrigsministeren henviste til de syv kritikpunkter, der var blevet rejst af Polen, og som udvalget tidligere havde set. Han sendte dem gerne over igen.

6. Unionens grundlæggende værdier i Ungarn/artikel 7(1)

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3663 – bilag 1 (samlenotat side 27)

EUU alm. del (18) – bilag 138 (udvalgsmødereferat side 173, senest behandlet i EUU 2/11-18)

Udenrigsministeren: Som jeg har nævnt før, er sagen vedrørende Ungarn mere kompliceret end sagen vedrørende Polen. Proceduren efter artikel 7 er udløst af Europa-Parlamentet, og Kommissionen har således ikke været involveret i de indledende skridt. Derfor har vi ikke samme velunderbyggede grundlag for drøftelserne, og det er fortsat en hæmsko for processen.

Forud for sidste møde i Rådet for Almindelige Anliggender blev der afholdt et uformelt møde, hvor Parlamentet fremlagde sin kritik af situationen i Ungarn. Kommissionen har også samlet en oversigt over traktatkrænkelssager imod Ungarn, som knytter sig til EU's grundlæggende værdier. Listen indeholder en hel del sager – både afsluttede, igangværende og måske kommende traktatkrænkelssager. Endelig har Ungarn selv udarbejdet et meget omfangsrigt informationspapir, som søger at tilbagevise kritikken. Regeringen ønsker, at Rådet drøfter sagen om Ungarn på et sagligt og oplyst grundlag.

Samtidigt er det regeringens opfattelse, at der bestemt er problemer i Ungarn – og grund til bekymring, ikke mindst for ngo'er og for det internationale universitet CEU i Ungarn, der er blevet tvunget til at flytte fra Budapest til Wien. Regeringen insisterer på, at alle lande overholder Unionens grundlæggende værdier. Overholdelse af værdierne er en forudsætning for optagelse i EU. De er også et krav, efter et land er blevet medlem. Jeg benyttede selv for 2 uger siden et møde med den ungarske udenrigsminister, Péter Szijjártó, til at understrege de pointer.

På rådsmødet forventer jeg en udveksling af synspunkter. Regeringen vil udtrykke bekymring under punktet – og i det hele tage støtte, at Rådet og EU bider sig fast i denne sag, så vi er sikre på, at de faktiske forhold bliver afdækket. Det er vigtigt, at vi og de øvrige medlemsstater insisterer på, at de grundlæggende værdier efterleves.

Sofie Carsten Nielsen håbede, at udenrigsministeren havde udtrykt sin bekymring klart over for Ungarn. Det var stærkt foruroligende, at et EU-land kunne gå så langt som til at forvise et helt universitet. Ungarns behandling af CEU var med til at fjerne det faglige og saglige fundament for en offentlig debat og undergravede dermed grundlæggende demokratiske rettigheder.

Rasmus Nordqvist var enig med Sofie Carsten Nielsen. Det var vanvittigt, at en medlemsstat kunne opføre sig på den måde, og det kaldte på en hurtig og kraftig reaktion fra Rådet.

Kenneth Kristensen Berth indvendte, at CEU stadig afholdt kurser i Budapest, selv om universitetet var flyttet til Wien, så det var måske et bluffnummer, når universitetet hævdede at være smidt ud af Ungarn. Hvad var regeringen nøjagtigt bekymret over? Hvorfor skulle en liberal og kulturradikal milliardær som George Soros, der tidligere havde været kendt for at smadre det monetære samarbejde, pludselig opfattes som sandhedsvidne? Og kunne det være rigtigt, at EU kunne sanktionere på grundlag af den blotte fare for, at et land overtrådte Unionens værdier?

EU fremhævede bl.a. det ungarske forsøg på begrænse pengeoverførsler fra udlandet til uddannelsesinstitutioner i Budapest. Men regeringen havde selv som led i finanslovsaftalen forpligtet sig til at se på pengestrømmene fra udenlandske donorer til religiøse trossamfund i Danmark. Havde regeringen overvejet, hvorvidt nogle EU-lande ville mene, at Danmark dermed overtrådte de grundlæggende værdier? Hvornår var det inden for en EU-retlig kontekst legalt at bremse pengeoverførsler fra tredjelande?

Udenrigsministeren sagde til Sofie Carsten Nielsen, at han havde taget problemstillingen op med den ungarske udenrigsminister, Péter Szijjártó, ved dennes besøg i København 14 dage tidligere, ligesom han havde siddet ved siden af ministerpræsident Viktor Orbán under middagen ved det nyligt afholdt Asien-Europa-møde og dér havde ført en lang drøftelse med ham om de danske bekymringer.

Svaret til Kenneth Kristensen Berth lød, at sanktioner kun kan komme på tale, hvis der sker en grov og vedvarende overtrædelse ifølge traktatens artikel 7, stk. 3. Han mindede om, også Venedigkommissionen, OSCE's kontor for demokratiske institutioner og menneskerettigheder, Helsinkikomiteen, UNHCR og Europarådets menneskerettighedskommissær havde udtalt sig kritisk om udviklingen i Ungarn.

Der var flere igangværende traktatkrænkelssager om ngo'er og udenlandske universiteter i Ungarn, hvor man afventede EU-Domstolens afgørelse. Europa-Parlamentets rapport indeholdt i øvrigt mange forskellige kritikpunkter, som fortjente at blive analyseret grundigt, inden der blev taget endeligt stilling. Det var vigtigt at drøfte situationen på et fagligt og oplyst grundlag, og det var en prioritet for Danmark at fastholde en ordentlig dialog med den ungarske regering.

NOT Kenneth Kristensen Berths spørgsmål om overførsler fra tredjelande ville ministeren svare på skriftligt.

FO 7. Forordning om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og Samhørighedsfonden

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2018) 0372

Rådsmøde 3663 – bilag 2 (supplerende samlenotat)

EUU alm. del (18) – bilag 210 (foreløbigt referat af seneste behandling i EUU 23/11-18)

Udenrigsministeren: For 2 uger siden forelagde jeg den samlede pakke for samhørighedspolitikken for udvalget forud for rådsmødet for almindelige anliggender den 30. november 2018. Her nævnte jeg, at jeg senere ville vende tilbage til udvalget for at forelægge de konkrete retsakter til forhandlingsoplæg. Jeg vil i dag forelægge forordningen om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden til tidligt forhandlingsoplæg, da der er i øjeblikket er højt momentum i forhandlingerne.

Forordningen regulerer primært målsætningerne for Regionalfonden og Samhørighedsfonden og dermed hvilke typer projekter fondene kan støtte. Fondene indgår i en af de helt store udgiftsposter i EU's budget. Den samlede samhørighedspolitik, der bl.a. også inkluderer Socialfonden, udgør knap 34 pct. af EU's nuværende budget. Udgiftsniveauet for samhørighedspolitikken er derfor et naturligt fokusområde i de centrale MFF-forhandlinger.

Regeringen mener i den forbindelse, at der er brug for yderligere besparelser på Regionalfonden og Samhørighedsfonden som led i at realisere målsætningen om 1,00 pct. af BNI.

Regionalfonden er den største af EU's strukturfonde. Den favner bredt, og er i indeværende periode bl.a. med til at finansiere grøn omstilling, infrastrukturprojekter og innovationsprojekter i små og mellemstore virksomheder.

Samhørighedsfonden er særligt rettet mod lande med et lavere velstandsniveau end EU's gennemsnit. For at få støtte fra fonden i indeværende periode skal et medlemsland have et BNI på under 90 pct. af EU's gennemsnit. Støtten fra fonden gives primært til de østeuropæiske lande samt Portugal og Grækenland.

Jeg vil gerne fremhæve tre dele af Kommissionens forslag:

For det første lægges der op til fokusering af Regionalfondens midler på innovative og grønne tiltag. Det betyder bl.a., at medlemslande med et BNI under EU-gennemsnittet skal anvende minimum 30 pct. af deres midler på grønne priorite-

ter. For rigere lande som Danmark betyder det, at vi skal anvende minimum 85 pct. af de samlede midler på innovative og grønne prioriteter.

For det andet definerer forslaget flere konkrete indsatser, som Regionalfonden og Samhørighedsfonden ikke vil kunne støtte. Det drejer sig bl.a. om visse investeringer i lufthavne og fossile brændstoffer.

For det tredje lægges der i forslaget op til en målretning af fondenes målsætninger. Det indebærer bl.a., at der samlet bliver færre målsætninger for fondenes arbejde. Det er en ændring, der har været efterspurgt af både medlemslande og støttemodtagere.

FO For regeringen er det vigtigt, at begge fonde – som foreslået af Kommissionen – fokuserer på få, overordnede målsætninger. Det vil muliggøre fokuserede investeringer i de enkelte medlemslande, reducere kompleksiteten og bidrage til at sikre, at midlerne anvendes så fornuftigt som muligt.

Regeringen vil på den baggrund i forhandlingerne arbejde for, at Regionalfonden fokuseres på udvikling af vækstfremmende potentialer på europæisk niveau, og at støtten fokuseres på små og mellemstore virksomheder.

Regeringen vil desuden arbejde for, at Samhørighedsfonden fokuseres på bæredygtig udvikling og infrastruktur.

Afslutningsvis lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om forordningen for de to fonde ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Lad mig for en god ordens skyld nævne, at reglerne for, hvordan de to fonde forvaltes, hovedsagelig fastlægges i en anden forordning, der indeholder fælles bestemmelser for en række EU-fonde, nemlig den såkaldte CPR-forordning. Det er ikke den, jeg tager forhandlingsoplæg på i dag. Jeg nævner det, fordi det er CPR-forordningen, der indeholder regler vedrørende anvendelse af EU-midler til udflytning af arbejdspladser og virksomheder – et emne, jeg ved optager udvalget meget. Jeg kan i den sammenhæng fortælle, at Kommissionen i sit forslag til CPR-forordningen, bl.a. efter dansk pres, lægger op til en yderligere præcisering og skærpelse af reglerne for at hindre, at støttemidlerne anvendes til udflytning. Værnet mod udflytning er altså rent teknisk ikke en del af den forordning, jeg forelægger i dag. Jeg vil dog gerne nævne, at regeringen vil arbejde videre i forhandlingerne om Kommissionens forslag til CPR-forordningen for bedst muligt at sikre, at der ikke sker udflytning af arbejdspladser med EU-midler.

Jeg vil også fremhæve, at kommissæren med ansvar for området deler den danske holdning om, at EU-midler ikke bør anvendes til udflytning. Det tilkende-

gav hun klart over mikrofonen på rådsmødet for 1 uge siden. Det er en opmuntrende udvikling, men det ændrer ikke på, at regeringen fortsat aktivt vil arbejde med spørgsmålet i forhandlingerne.

Sofie Carsten Nielsen bakkede op om forhandlingsoplægget, men meddelte, at Det Radikale Venstre og dets søsterpartier i Europa var bekymrede for, om komponent 5 i Interreg om internationalt innovative investeringer ville blive flyttet til Regionaludviklingsfonden. Det ville have konsekvenser for det grænseoverskridende samarbejde mellem universiteter og virksomheder, hvis midlerne nu kun blev regionale.

Rasmus Nordqvist var også positiv over for forhandlingsoplægget. Han forstod ikke, hvorfor Europa-Parlamentet lagde vægt på, at forslaget burde omfatte beskyttelse og fremme af naturarven, katastrofemodstandsdygtighed, bæredygtig turisme og kultur – for var det ikke omfattet af målsætningerne i del 5 om at ”fremme en integreret og bæredygtig udvikling af by- og landdistrikter, kystområder og lokale initiativer”.

Kenneth Kristensen Berth sagde, at det var et svagt mandat, regeringen bad om. Dansk Folkeparti mente, at begge fonde burde afvikles, men anerkendte, at det næppe var noget, man kunne bede regeringen levere. Til gengæld kunne den have været klarere i mødet om, hvad den selv mente om fondene. Derfor kunne partiet ikke støtte forhandlingsoplægget.

Søren Søndergaard kunne ikke støtte forhandlingsoplægget. Han var forundret over, at regeringen lagde vægt på, at statsstøttere reglerne skulle overholdes, og at der ikke måtte gives støtte til udflytning til arbejdspladser og virksomheder. Hvorfor stod det i denne sammenhæng, og når det nu endelig stod der, hvorfor lagde regeringen så ikke afgørende vægt på det?

Det var positivt, at Danmark ikke længere fik strukturfondsmidler, og det gjaldt om at arbejde målrettet frem mod den dag, hvor Danmark heller ikke længere får penge fra denne pulje. Der er ingen merværdi i blot at sende penge til Bruxelles for så at bede om at få dem tilbage igen.

NOT **Udenrigsministeren** svarede Sofie Carsten Nielsen, at man ikke forventede, at forordningen ville få indflydelse på den interregionale del af programmets indhold. Der var tale om en større ændring af Interregs arkitektur, som bl.a. ville betyde, at danske regioner med søgrænser ville få lov at indgå i værdifulde interregionale samarbejder. Han ville gerne forklare det nærmere i et skriftligt svar.

Til Rasmus Nordqvist sagde han, at regeringen var skeptisk over for forslag om at udvide fondenes målsætninger. Det var regeringens tilgang at fokusere midlerne så meget som muligt.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

8. Præsentation af prioriteterne for Rumænien, Finland og Kroatiens trioformandskab

– Præsentation

Rådsmøde 3663 – bilag 3 (supplerende samlenotat)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt, men tog imod spørgsmål fra udvalget.

Søren Søndergaard bad om en status over forberedelserne til Rumæniens overtagelse af formandskabet. Det forlød, at der havde været overvejelser om at indsætte et reserveformandskab sammen med det rumænske, og Finland havde efter sigende ligefrem tilbudt at træde ind i stedet. Var det bare løse rygter?

Udenrigsministeren var ikke bekendt med rygterne. Så vidt han vidste, foregik forberedelserne, som de skulle.

Søren Søndergaard takkede for forsikringen om, at alt var i orden, og så frem til noget materiale om det kommende formandskabs prioriteter.

9. Eventuelt

Udenrigsministeren: Til slut vil jeg kort nævne, at formandskabet under eventuelpunktet og under frokosten vil give en afrapportering fra subsidiaritetskonferencen i Bregenz den 15.-16. november.

Rasmus Nordqvist henviste til et non-paper om LGBTI-rettigheder, der dagen før var blevet underskrevet af 19 lande, herunder Danmark, og som fulgte op på en rådskonklusion fra 2016. Han bad ministeren redegøre for, hvad Danmark kunne gøre for at følge op på den skrivelse og fremme beskyttelsen af fundamentale rettigheder vedrørende seksuel orientering og kønsidentitet. Og hvorfor var det nødvendigt for de 19 lande at skrive non-papere? Hvad mente de 9 øvrige lande?

NOT **Udenrigsministeren** ville oversende et skriftligt svar på spørgsmålene.

10. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3665 (transport, telekommunikation og energi – energidelen) den 19. december 2018

EUU alm. del (18) – bilag 199 (kommenteret dagsorden)

Energi-, forsynings- og klimaministeren ville forelægge alle sager til orientering.

1. Ren energi-pakken

a) Forordningsforslag om et forvaltningssystem for Energiunionen

– *Orientering fra formandskabet*

KOM (2016) 0759

Rådsmøde 3665 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EU-note (16) – E 16 (EU-note af 1/2-17 om vinterpakken)

EUU alm. del (17) – bilag 326 (udvalgsmødereferat side 486 FO, forhandlingsoplæg forelagt 15/12-17)

b) Forslag til revision af energieffektivitetsdirektivet

– *Orientering fra formandskabet*

KOM (2016) 0761

Rådsmøde 3665 – bilag 1 (samlenotat side 14)

EU-note (16) – E 16 (EU-note af 1/2-17 om vinterpakken)

EUU alm. del (17) – bilag 984 (udvalgsmødereferat side 1188 FO, forhandlingsoplæg forelagt 22/6-18)

EUU alm. del (16) – bilag 932 (udvalgsmødereferat side 1372 FO, forhandlingsoplæg forelagt 23/6-17)

c) Direktivforslag om fremme af anvendelse af vedvarende energikilder (revision af ve-direktivet)

– *Orientering fra formandskabet*

KOM (2016) 0767

Rådsmøde 3665 – bilag 1 (samlenotat side 27)

EUU alm. del (17) - svar på spm. 382 om andelen af vedvarende energi i hvert af de 28 EU-lande siden 2009, fra energi-, forsynings- og klimaministeren

KOM (2016) 0767 – bilag 4 (henvendelse af 11/12-17 fra Daka Denmark A/S)

KOM (2016) 0767 – bilag 3 (henvendelse af 8/12-17 fra WWF og Det Økologiske Råd)

EU-note (16) – E 16 (EU-note af 1/2-17 om vinterpakken)

EUU alm. del (17) – bilag 797 (udvalgsmødereferat side 928 FO, forhandlingsoplæg forelagt 18/5-18)

EUU alm. del (17) – bilag 326 (udvalgsmødereferat side 491 FO, forhandlingsoplæg forelagt 15/12-17)

d) Forordningsforslag om det indre marked for elektricitet

– *Orientering fra formandskabet om status*

KOM (2016) 0861

Rådsmøde 3665 – bilag 1 (samlenotat side 42)

EU-note (16) – E 16 (EU-note af 1/2-17 om vinterpakken)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 357 FO, forhandlingsoplæg forelagt 1/12-17)

e) Direktivforslag om fælles regler for det indre marked for elektricitet

– *Orientering fra formandskabet om status*

KOM (2016) 0864

Rådsmøde 3665 – bilag 1 (samlenotat side 55)

EU-note (16) – E 16 (EU-note af 1/12-17 om vinterpakken)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 357 og 359 FO, forhandlingsoplæg forelagt 1/12-17)

**f) Forordningsforslag om beredskab i elsektoren
(elforsyningssikkerhedsdirektivet)**

– *Orientering fra formandskabet om status*

KOM (2016) 0862

Rådsmøde 3665 – bilag 1 (samlenotat side 67)

EU-note (16) – E 16 (EU-note af 1/2-17)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 357 og 361 FO, forhandlingsoplæg forelagt 1/12-17)

g) Forordningsforslag om oprettelse af et EU-agentur for samarbejde

– *Orientering fra formandskabet om status*

KOM (2016) 0863

Rådsmøde 3665 – bilag 1 (samlenotat side 73)

KOM (2016) 0863 – bilag 9 (notat om EU's Agentur for Samarbejde mellem Energitilsynsmyndigheder (ACER))

EU-note (16) – E 16 (EU-note af 1/2-17)

EUU alm. del (17) – bilag 841 (udvalgsmødereferat side 1041, senest behandlet i EUU 1/6-18)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 357 og 363 FO, forhandlingsoplæg forelagt 1/12-17)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Den såkaldte ren energi-pakke, der består af en række forskellige forslag, er alene sat på rådsmødet til orientering fra formandskabet. Tre af forslagene er allerede afsluttet, idet Rådet og Europa-Parlamentet nu har godkendt aftalerne om revisionen af ve-direktivet, revisionen af energieffektivitetsdirektivet og forvaltningssystemet for Energiunionen. Det er meget positivt, at de nu er afsluttet med et rigtig godt resultat.

Formandskabet vil desuden give en orientering om status for de fire forslag i pakken, der omhandler det indre marked for energi. Det er allerede lykkedes at indgå en foreløbig aftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet om forslaget om elberedskab. Formandskabet arbejder ligeledes på inden rådsmødet at indgå aftaler med Parlamentet om forslagene om revision af elmarkedsforordningen, revision af elmarkedsdirektivet og ACER-forordningen.

Jeg forelagde de fire sager tilbage i december 2017 til forhandlingsoplæg. Der er grundlæggende tale om forslag, som Danmark støtter stærkt, idet de vil styrke det indre marked for energi. Dette er vigtigt, for at vi kan integrere store mængder vedvarende energi, samtidig med at vi opretholder forsynings sikkerheden. Vi arbejder derfor ihærdigt på at få forslagene vedtaget.

Kenneth Kristensen Berth henviste til, at ministeren ved sin forelæggelse i december 2017 lovede, at han ville kæmpe for dansk repræsentation i den europæiske ekspertenhed på energiområdet, DSO-enheden. Men som kompromisforslaget så ud nu, var landene ikke sikret national repræsentation. Det ville praksis betyde, at det var de store lande, der kom til at rådgive EU. Hvordan havde ministeren tænkt sig at gribe det an på mødet?

Energi-, forsynings- og klimaministeren svarede, at regeringen ikke var enig i den del af kompromiset, og at den stadig arbejdede for, at de mindre medlemsstater fik repræsentation i enheden. Han ville nævne det i sit indlæg på rådsmødet.

Kenneth Kristensen Berth mente, at det var af stor vigtighed for Danmark at være repræsenteret i enheden, så danske synspunkter ikke blev overset. Hvor meget vægt ville ministeren lægge på spørgsmålet?

Energi-, forsynings- og klimaministeren havde erfaret, at man i udvalget skulle passe på med, hvornår man lægger forskellige former for vægt på ting i sine formuleringer, men han fandt spørgsmålet rigtig vigtigt.

2. Forordningsforslag om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten (CEF)

– *Orientering fra formandskabet om status*

KOM (2018) 0438

Rådsmøde 3665 – bilag 1 (samlenotat side 79)

EUU alm. del (18) – bilag 207 (foreløbigt referat af forelæggelse af FO i EUU 30/11-18)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Formandskabet har alene lagt op til, at de vil give en statusorientering om energidelen af CEF-forslaget. Energidelen er ét af tre områder, der er dækket af forslaget.

Transportministeren tog forhandlingsoplæg på sagen fredag i sidste uge. Det er desuden lykkedes at opnå en delvis generel indstilling på sagen på transportrådsmødet i mandags. Jeg vil derfor ikke gå nærmere ind i sagen. Jeg vil dog nævne, at regeringen for så vidt angår energidelen er meget tilfreds med, at grænseoverskridende ve-projekter fremover vil få mulighed for at søge CEF-midler.

3. En europæisk strategisk langsigtet vision for en moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi

- *Præsentation*
- *Udveksling af synspunkter*

KOM (2018) 0773

Rådsmøde 3665 – bilag 1 (samlenotat side 87)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Kommissionens nyligt offentliggjorte udspil kalder vi også klimavisionen. Formandskabet har sat sagen på rådsmødet til præsentation og udveksling af synspunkter.

Jeg vil starte med at takke jer alle. For I har allesammen en aktie i, at visionen er blevet så ambitiøs, som den er. Da vi indgik energiaftalen, blev vi enige om, at Danmark skulle arbejde for klimaneutralitet i EU og Danmark senest i 2050. Vi har derfor – i tæt samarbejde med flere EU-lande – presset hårdt på for et ambitiøst udspil, der sætter en klar kurs mod klimaneutralitet.

Det er lykkedes: Ifølge Kommissionens udspil skal EU-landene i 2050 være klimaneutral – og altså nå en netto-nuludledning af drivhusgasser. Det er en sejr for Danmark, for EU – og i særdeleshed for klimaet.

Vi forventer nu, at der kommer en lang række drøftelser af visionen i EU. Regeringen vil i den forbindelse lægge alle kræfter ind på, at medlemslandene så også kan blive enige om et mål om klimaneutralitet senest i 2050.

Visionen bliver en retningspil for det videre arbejde på en række områder, hvor der skal findes konkrete løsninger og politikker. Nogle løsninger kender vi til i dag – f.eks. for personbiler. Jeg har allerede erklæret, at vi vil arbejde målrettet for, at hele EU sætter en sidste salgsdato for nye benzin- og dieslbiler. Det skulle gerne betyde, at personbilernes udledninger efterhånden forsvinder.

Andre løsninger skal udvikles. Det kræver bl.a., at vi investerer massivt i forskning. Det kunne være tekniske løsninger til optag og lagring af CO₂, eksempelvis i landbruget.

Vi skal også arbejde videre med udbygningen af vedvarende energi. Det er en dagsorden, som vi som grøn føre nation står unikt placeret i forhold til.

Regeringen vil i de videre drøftelser arbejde for, at der lægges nogle arbejdsspor ud for de forskellige områder, så vi kan opnå et klimaneutralt EU i 2050.

4. Eventuelt

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Til slut vil jeg blot nævne, at gasdirektivet er på dagsordenen for rådsmødet under eventuelt. Sagen er kommet på efter anmodning fra Danmark og en række andre lande. Jeg forelagde sagen til tidligt forhandlingsoplæg i december 2017. Det er endnu ikke lykkedes at nå til enighed om sagen i Rådet, hvor forhandlingerne har været vanskelige.

Kort sagt er medlemsstaterne delt i to grupper. En større gruppe lande, som Danmark tilhører, der støtter Kommissionens forslag. Og en mindre gruppe lande, som har været meget kritiske over for forslaget.

Med forslaget vil gasinfrastruktur til og fra tredjelande og EU-lande bliver omfattet af EU-reglerne. Det vil skabe klarhed over, hvilke regler der gælder, når gasinfrastruktur fra tredjelande krydser grænsen til EU.

Fra dansk side vil vi på rådsmødet gentage, at Danmark støtter Kommissionens forslag, og presse på for, at der skabes yderligere fremdrift i forhandlingerne.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 5. Rådsmøde nr. 3666 (miljø – klimadelen) den 20. december 2018

EUU alm. del (18) – bilag 205 (supplerende kommenteret dagsorden)

Energi-, forsynings- og klimaministeren oplyste, at der var to klimasager på dagsordenen for miljørådsmødet den 20. december: et forslag om tunge køretøjer, som han ville forelægge til forhandlingsoplæg, og udspillet til en langsigtet lavemissionsstrategi, som han ikke ville komme ind på her, da han netop havde orienteret om det ved forelæggelsen af energirådsmødet.

FO 1. Forslag om fastsættelse af præstationsnormer for tunge køretøjers CO₂-emissioner

– *Generel indstilling*

KOM (2018) 0284

Rådsmøde 3666 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (18) – bilag 75 (udvalgsmødereferat side 45, senest behandlet i EUU 5/10-18)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Det østrigske formandskab vil på rådsmødet forsøge at opnå en generel indstilling til forslaget – det vil sige en første politisk enighed i Rådet. Der er stadig en række åbne spørgsmål, og det er derfor svært at sige, om det vil lykkes.

Det er første gang, at CO₂-udledningerne fra tunge køretøjer reguleres i EU. Omkring 6 pct. af CO₂-udledningerne i EU kommer fra tunge køretøjer, og uden regulering forventes tallet at stige. Der er altså tale om et vigtigt forslag – og et, som skal løftes på EU-niveau, så der kan sættes standarder, som kan være med til at drive den teknologiske udvikling.

Alle Folketingets partier har med energiaftalen sat retningen mod et klimaneutralt Danmark og EU senest i 2050. Det kræver en total grøn omstilling af transportsektoren. Det betyder, at vi skal væk fra benzin- og dieselskøretøjer – små som store.

Det følger derfor også af Energiaftalen, at der skal sættes ambitiøse CO₂-krav til tunge køretøjer. Ambitiøse CO₂-krav på EU-niveau vil ikke alene bidrage til at indfri de klimamål, som vi og EU har sat os. Det vil også reducere udledningerne fra transportsektoren på en effektiv måde, der ikke forvrider konkurrencen mellem medlemsstaterne. Det vil desuden være et godt redskab til at sætte skub i den nødvendige teknologiske udvikling.

Regeringen støtter derfor, at der på EU-plan fastsættes ambitiøse CO₂-krav for tunge køretøjer i 2025 og 2030.

Regeringen mener ikke, at Kommissionens forslag om et overordnet bindende CO₂-reduktionsmål på 15 pct. i 2025 og et vejledende reduktionsmål på mindst 30 pct. er ambitiøst nok.

Regeringens opfattelse er, at der er behov for et øget bidrag fra tunge køretøjer til at nedbringe CO₂-emissioner og et behov for at presse den teknologiske udvikling mere. Regeringen vil derfor lægge vægt på at øge det bindende reduktionsmål i 2025 til mindst 20 pct. og gøre reduktionsmålet i 2030 bindende og skærpe målet til mindst 35 pct.

Forslaget indeholder også et incitament til at fremme andelen af nul- og lavemissionskøretøjer. Incitamentet skal fungere ved, at producenterne kan få såkaldte superkreditter for at producere nul- og lavemissionskøretøjer og derved få lempet deres tilladte CO₂-udledninger.

I forslaget lægges op til, at små lastbiler, busser og visse erhvervskøretøjer også kan tælles med, selv om de ikke på nuværende tidspunkt er omfattet af reduktionskravene. Regeringen vil arbejde for, at de ikke tælles med, da der også er behov for en indsats for at udvikle nul- og lavemissionskøretøjer inden for den tunge transport.

En øget andel af nul- og lavemissionskøretøjer vil være helt afgørende for den grønne omstilling af transportsektoren. Derfor vil regeringen arbejde for, at incitamentsstrukturen bliver så effektiv som mulig og kan tilpasses den teknologiske udvikling.

For selv om den teknologiske udvikling ikke er så langt fremme for tunge køretøjer som for lette køretøjer, er udviklingen i gang. Regeringen arbejder derfor for, at der skal gøres status over udviklingen i forbindelse med den revision af forslaget, der skal finde sted i 2022. Det er vigtigt, at man her får vurderet, om reduktionsmålet i 2030 og incitamentsstrukturen er hensigtsmæssig i forhold til udviklingen. Revisionen skal således være med til at sikre, at 2030-målet vil kunne skærpes, hvis den teknologiske udvikling er gået så hurtigt, at den giver mulighed for at øge kravene til producenterne.

Regeringen støtter desuden, at Kommissionen overvåger udviklingen i CO₂-udledninger og offentliggør disse, så det er muligt at få indblik i, om der reelt opnås reduktioner.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at vi ligger helt forrest blandt de aller-mest ambitiøse lande og Europa-Parlamentet – og at vi på rådsmødet naturligvis vil arbejde hårdt for at øge ambitionsniveauet i forslaget. Men sådan som forhandlingssituationen ser ud på nuværende tidspunkt, må vi også være forberedt på, at der kan blive tale om et kompromis – der ikke går helt så langt, som vi gerne havde set det.

Når det er sagt, skal der ikke herske tvivl om, at vi går efter en samlet pakke, der er så ambitiøs som muligt. Det vil sige, at vurderingen af en eventuel kompromisaftale vil bygge på både niveauet for reduktionsmålene og udformningen af incitamentsstrukturen.

Hvis der opnås enighed om en generel indstilling i Rådet, vil det heller ikke være afslutningen på forhandlingerne. Der vil efterfølgende skulle opnås enighed med Europa-Parlamentet, og her vil regeringen under alle omstændigheder fortsat arbejde for ambitiøse resultater.

Sofie Carsten Nielsen glædede sig over regeringens høje ambitioner og støttede forhandlingsoplægget, men understregede samtidig, at Radikale Venstre på linje med Europa-Parlamentet ønskede et endnu højere mål for 2030 på 40 pct. reduktion. Det var også vigtigt, at målene blev bindende. Man kan på dette område aldrig gå for langt foran, så hun håbede, at ministeren ville forsøge at presse de andre lande så meget som muligt hele vejen igennem forhandlingsforløbet.

Søren Søndergaard henviste til to nye alarmerende forskningsresultater, som var blevet offentliggjort forud for COP24 i Katowice. Et internationalt studie havde påvist, at indlandsisen i Arktis smelter meget hurtigere end hidtil antaget. Andre forskere havde målt CO₂-udledningen til den højeste i verdenshistorien – man troede ellers, at udledningen var nået til en stilstand. Inddrog EU de nye resultater som grundlag for målsætningerne, eller fortsatte man bare med at tage udgangspunkt i forældede rapporter? Selv Europa-Parlamentets højere ambitioner med 40 pct. reduktionsmål i 2030 tog vel ikke højde for de nye tal. Det tal måtte anses for et absolut minimum. Da regeringens ambitioner var endnu lavere, kunne Enhedslisten ikke støtte forhandlingsoplægget.

Han spurgte desuden, om det ikke var et selvstændigt mål at komme af med både de såkaldte superkreditter og medtællingen af busser og erhvervskøretøjer. Det Økologiske Råd havde påpeget, at de to ting ville undergrave de overordnede mål.

Kenneth Kristensen Berth mindede om, at der var forskel på at måle CO₂-udledningen alene ud fra køretøjets egen færdsel og at medregne udledningen

ved produktion og køretøjets levetid. Nogle elbiler havde f.eks. vist sig ikke at være særlig klimavenlige i sidste ende, fordi man udledte meget CO₂ ved produktionen af batterier. Man skulle passe på med ikke bare at gøre klimamål til gode overskrifter, som i sidste ende ikke gør klimaet gavn.

Rasmus Nordqvist ville gerne undgå den sædvanlige diskussion om, hvor ambitiøs regeringen var, og i stedet diskutere, hvilke mål der var nødvendige for at redde klimaet. Ikke engang Parlamentets mål var ambitiøse nok. Selvfølgelig kunne regeringen ikke bare på rådsmødet med det samme få alle lande med på et mål på 40 pct., men den kunne om ikke andet forsøge under henvisning til de nye forskningsresultater, for der var også signalværdi i at forhandle fra et højt udgangspunkt.

Han ville have været tilbøjelig til at støtte forhandlingsoplægget, hvis regeringen havde været mere håndfast i sin modstand mod superkreditterne. Men bare "at ville arbejde for", at de blev fjernet, var ikke godt nok. Ville ministeren overveje at skærpe modstanden?

Energi-, forsynings- og klimaministeren fremførte over for Sofie Carsten Nielsen, at regeringen ville støtte det højeste mulige mål, den kunne komme igennem med.

Ministeren var lige så bekymret over de nye forskningsresultater som Søren Søndergaard, og de ville indgå i drøftelserne på COP24 i Katowice. Han mindede om, at EU-Kommissionen netop havde fremlagt et forslag til en lavemissionsstrategi, som han omtalte under forelæggelsen af energirådsmødet, hvor målet var at gøre EU CO₂-neutralt i 2050. Det ville blive en vanskelig sag at få alle lande til at slutte op om forslaget, så der var brug for alle gode kræfter. Her ville regeringen opfordre til, at alle medlemmer trak på deres kontakter blandt andre landes europaparlamentarikere og folk fra søsterpartierne..

Svaret til Kenneth Kristensen Berth Lød, at produktion af elbiler ganske vist medfører en betydelig CO₂-udledning, men det kunne forhåbentlig lykkes at skabe en cirkulær økonomi med genanvendelse af elbilerne og klimavenlig produktion af batterier. Det nyttede i hvert fald ikke noget, at man af den grund sad på hænderne og lod folk køre på diesel og benzin ud i al evighed, når 40 pct. af CO₂-udledningen i Danmark kom fra transportsektoren.

Til Rasmus Nordqvist sagde han, at regeringen ikke bare kunne komme sejlene til EU-mødet og få alle lande til at acceptere et endnu højere mål. Det handlede om at have en både ambitiøs og realistisk målsætning. Regeringen lagde op til at genoverveje målet i 2022 under indtryk af, hvor langt teknologiudviklingen var kommet.

Om incitamentsstrukturen sagde han, at regeringen ikke mente, at forslaget ville øge tilskyndelsen til en produktion af nul- og lavemissionskøretøjer. Derfor arbejdede regeringen for en effektiv struktur, der kunne tilpasses den teknologiske udvikling. Parlamentet havde foreslået at fremme lavemissionskøretøjer ved at erstatte det foreslåede superkreditsystem med et benchmarksystem og et såkaldt bonus-malus-element. Den løsning var interessant, men kunne nok ikke lade sig gøre med det samme, så beslutningen måtte sandsynligvis udskydes til revisionen i 2022.

Søren Søndergaard forstod godt, at regeringen ikke kunne få hvad som helst igennem, men det handlede også om at bevare en vis troværdighed. Hvis EU satte sig nogle mål for, hvordan situationen skulle være i 2050, og det så viste sig, at udgangspunktet for at nå frem til de mål er værre, end man havde regnet med, blev man nødt til at højne målsætningerne. Modellen måtte være at sige sandheden til folk om, hvad der skal til, og så opfordre de andre lande til at forsøge at nå det. Hvis man anviste delmål, der alligevel ikke opfyldte endemålet, kunne de mindre ambitiøse lande nemt foreslå at sætte barren endnu lavere.

Han ville derfor give ministeren et godt tilbud: Enhedslisten kunne støtte forhandlingsoplægget, hvis ministeren lovede enten at arbejde for, at reduktionsmålet blev hævet til mindst 25 pct. i 2025 og mindst 40 i 2020, eller at erstatte superkreditterne med et krav om 10 pct. nulemissionskøretøjer i 2025, hvor busser ikke var omfattet.

Rasmus Nordqvist understregede, at det handlede om at få løst en nødvendig opgave. Han bad ministeren uddybe, hvorfor regeringen nøjedes med at sætte spørgsmålstejn ved incitamentsstrukturen. Det var en underlig og blød formulering – og ikke reelt indhold i et forhandlingsoplæg.

Holger K. Nielsen var enig med Søren Søndergaard og Rasmus Nordqvist i de store problemer for klimaet, som de udpenslede. Det globale politik tog ikke i tilstrækkeligt omfang fat i problemerne. Forhandlingerne på COP24 i Katowice var vigtigere end dem i EU, men EU spillede dog altid i FN-sammenhæng en entydigt progressiv rolle. EU var ikke problemet i klimaspørgsmål. Det gjaldt derfor om at sørge for, at EU kom så langt som muligt, og hvis forhandlingerne internt i EU faldt til jorden, ville man stå i en endnu værre situation. Der var trods alt tale om fremskridt. EU omfattede også mindre ambitiøse lande, og fordelene ved et samarbejde er, at man kan presse dem til at agere grønt. Regeringen fastholdt det perspektiv, så Socialistisk Folkeparti kunne støtte forhandlingsoplægget.

Energi-, forsynings- og klimaministeren var enig med Holger K. Nielsen. Det ville være ganske forfærdeligt, hvis der ikke blev indgået en ambitiøs aftale, som stillede massive krav til producenterne af både tunge og lette køretøjer.

Ministeren takkede Søren Søndergaard for tilbuddet, men ville ikke ændre i forhandlingsoplægget. Han understregede, at regeringen ville stille sig positiv, hvis et højere reduktionsmål skulle vise sig muligt.

Til Rasmus Nordqvist sagde han, at regeringen netop arbejdede for at styrke incitamentsstrukturen ved at fjerne køretøjer, der ikke var omfattet af reduktionsmålene og ved at indføre et benchmarksystem, som Europa-Parlamentet foreslog, i 2022.

Rasmus Nordqvist var glad for, at ministeren ville støtte højere ambitioner end de 35 pct., men de skulle også bringes til bordet, før landene skulle tage stilling. Hvor skulle et højere mål komme fra, hvis ingen ville foreslå det? Det handlede om et godt udgangspunkt for en forhandlingsposition, idet ingen krævede, at regeringen skulle lægge afgørende vægt på noget.

Han forstod ikke Socialistisk Folkepartis holdning, for ingen lande talte for, at aftalen skulle falde til jorden. Man var nødt til at regne baglæns: Hvis man har et mål for 2050, så må man definere delmål for 2025, 2030 osv. Delmålene burde være omdrejningspunktet for diskussionen. Ellers ville man overlade regningen til dem, der sad i 2048 i sidste øjeblik, hvor det ville blive dyrt og besværligt. Var der lande, der havde foreslået et mere ambitiøst mål end Danmark?

Energi-, forsynings- og klimaministeren svarede, at Danmark p.t. var det mest ambitiøse land, men at andre lande selvfølgelig kunne blive mere ambitiøse i løbet af forhandlingerne.

Rasmus Nordqvist indvendte, at ministeren selv sagde, at regeringen ville støtter mere ambitiøse mål. Hvor skulle de komme fra, hvis ingen lande foreslog dem ved forhandlingsbordet?

Energi-, forsynings- og klimaministeren fremførte, at regeringen ikke sagde 35 pct., men mindst 35 pct., og "mindst" betød allerede, at Danmark var parat til et højere mål.

Rasmus Nordqvist meddelte, at Alternativet ikke kunne støtte forhandlingsoplægget.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Alternativet havde ytret sig imod.

2. En europæisk strategisk langsigtet vision for en moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0773

Rådsmøde 3666 – bilag 1 (samlenotat side 12)

Energi-, forsynings- og klimaministeren havde netop orienteret om den langsigtede lavemissionsstrategi ved forelæggelsen af energirådsmødet og ville derfor ikke komme ind på sagen under dette punkt.

Se under punkt 4, dagsordenpunkt 3.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 12.27